

Súd: Okresný súd Malacký
Spisová značka: 4Csp/35/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1619201696
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Pastirčík
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2020:1619201696.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacký sudcom Mgr. Jánom Pastirčíkom v spore žalobkyne TELERVIS PLUS a.s., so sídlom v Bratislave, Staré Grunty 7, IČO: 35 717 769, proti žalovanému U., o zaplatenie 627 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručanou tunajšiemu súdu dňa 22.7.2019 domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 627 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 627 € od 12.7.2016 až do zaplatenia. V žalobe uviedla, že dňa 4.2.2016 uzatvorila so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej mu poskytla bezhotovostný úver vo výške 500 € za celkový úrok vo výške 36,80 % z istiny, t.j. 184 €. Zmluvou sa dlžník zaviazal celkovú čiastku vo výške 684 € uhradiť v 12 mesačných splátkach vo výške 57 €. Prvá splátka bola splatná 30. deň po poskytnutí úveru a každá ďalšia až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil svoju povinnosť riadne a včas v zmysle dohodnutého splátkového kalendára, žalobkyňa v predžalobnej upomienke zo dňa 18.6.2016 upozornila žalovaného na možnosť uplatnenia práva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t.j. práva žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. Následne žalobkyňa v oznámení o zosplatnení záväzku zo dňa 13.7.2016 písomne oznámila žalovanému, že celá pohľadávka sa stala splatná ku dňu 11.7.2016. Žalovaný ku dňu vypracovania žaloby uhradil žalobkyni len sumu 57 €. Dlžná čiastka, ktorej zaplatenia sa žalobkyňa voči žalovanému domáha tak predstavuje sumu 627 € (684 € - 57 €).

2. Žaloba bola žalovanému doručená postupom podľa § 116 ods. 2 C.s.p. K podanej žalobe sa nevyjadril.

3. Podľa § 297 C.s.p. súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a/ sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b/ ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

4. V prejednávanej veci súd podľa § 297 C.s.p. vyhlásil dňa 28.9.2020 rozsudok bez nariadenia pojednávania. Súd v zmysle § 219 ods. 3 C.s.p. oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na svojej úradnej tabuli a webovej stránke súdu dňa 22.9.2020.

5. Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 4.2.2016 uzavretej medzi žalobkyňou ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom súd zistil, že žalobkyňa mu poskytla bezhotovostný, bezúčelový

spotrebiteľský úver vo výške 500 € za úrok vo výške 184 €. Žalovaný sa zaviazal vrátiť žalobkyni spolu sumu vo výške 684 € v 12-tich mesačných splátkach po 57 €, pričom prvá splátka bola splatná 30. deň po poskytnutí úveru a každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. V zmysle zmluvy bol veriteľ oprávnený žiadať od dlžníka vrátenie celej dlžnej sumy po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením jednotlivej splátky v jej plnej výške, ak sa strany písomne nedohodnú inak.

6. Z amortizačnej tabuľky pre predmetnú zmluvu o úvere vyhotovenej žalobkyňou vyplýva, že žalovaný zaplatil na úver iba prvú splátku splatnú 10.3.2016 vo výške 57 €, konkrétne tak urobil dňa 11.4.2016. Ďalšie splátky splatné 9.4.2016, 9.5.2016, 8.6.2016 a 8.7.2016 teda už neuhradil.

7. Z Predžalobnej upomienky - výzvy k úhrade dlžnej sumy zo dňa 18.6.2016 vyplýva, že žalovaný sa dostal do omeškania s platením splátok úveru a žalobkyňa ho vyzvala na zaplatenie dlhu do 5 dní od doručenia výzvy. Zároveň ho upozornila na to, že ak nevykoná bezodkladnú úhradu dlhu, po uplynutí 15 dňovej lehoty v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka bude od neho žiadať zaplatenie celej pohľadávky.

8. Z písomnosti žalobkyne označenej ako „Oznámenie o zosplatnení záväzku“ zo dňa 13.7.2016 súd zistil, že žalobkyňa zosplatnila úver ku dňu 11.7.2016 z dôvodu omeškania žalovaného so splácaním úveru.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

12. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

14. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

15. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

16. Podľa 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

17. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

18. Podľa § 1 ods. 2 prvej vety zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

19. Podľa § 2 písm. a/ ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

20. Podľa § 2 písm. b/ ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 2 písm. d/ ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

22. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobkyňou ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Právny vzťah medzi stranami sporu založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ZoSÚ), keďže žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože mu bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania.

23. Zákonom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa zmenil Občiansky zákonník tak, že za § 54 sa vložil nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

24. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom,

avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

25. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná na tunajší súd dňa 22.7.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, súd ex offo skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané.

26. V prejednávanej veci nebolo sporné, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas, z ktorého dôvodu žalobkyňa v zmysle ustanovenia § 565 v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka úver predčasne zosplatnila.

27. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným (splatným) celý dlh stanovuje Občiansky zákonník v § 103 druhej vete, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. Podľa spomínaného ustanovenia platí, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016 a sp. zn. 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/158/2017, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/427/2016, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/31/2019 a sp. zn. 16Co/152/2018).

28. V zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka môže veriteľ žiadať od spotrebiteľa zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný sa dostal do omeškania so splátkou splatnou dňa 9.4.2016. Keďže žalobkyňa vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru k 11.7.2016, je nepochybné, že tak urobila práve pre nezaplatenie splátky splatnej 9.4.2016, pretože len vo vzťahu k nej boli splnené podmienky pre zosplatnenie v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Práve táto splátka bola teda splátkou, od splatnosti ktorej v danej veci začala v zmysle § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka plynúť zákonná trojročná premlčacia doba. Posledný deň premlčacej doby tak pripadol na 9.4.2019. Pokiaľ teda žalobkyňa podala žalobu na súde až 22.7.2019, urobila tak zjavne po uplynutí premlčacej doby.

29. Na základe vyššie uvedeného, s poukazom na účel navrhovanej zmeny Občianskeho zákonníka v súlade s ustanovením § 54a Občianskeho zákonníka, súd žalobu v celom rozsahu zamietol, nakoľko premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nie je možné v súdnom konaní priznať.

30. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Žalovaný síce mal vo veci úspech v plnom rozsahu, v konaní mu však žiadne trovy nevznikli, preto mu súd nárok na ich náhradu nepriznal (viď R 72/2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a/ sa týkajú procesných podmienok,
- b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).